e-ISSN 2310-323X

ПРАВО
ЮРИДИЧНИЙ ЖУРНАЛ *України*

Науково-практичне фахове видання

Засноване у 1922 році

Видається щомісячно

Свідоцтво про державну реєстрацію:
Серія КВ № 17414-6184ПР

Передплатний індекс: 74424

Адреса редакційної колегії:
04107, м. Київ
вул. Багговутівська, 17–21
Тел.: 0 (44) 537-51-00

E-mail: info@pravoua.com.ua

Головний редактор:
Святоцький О. Д.,
доктор юридичних наук,
професор,
академік НАПрН України

ЮРИДИЧНИЙ ЖУРНАЛ «ПРАВО УКРАЇНИ» внесено до:

- **Переліку фахових видань у галузі юридичних наук**
(наказ Міністерства освіти і науки України
від 15 квітня 2014 року № 455);
- **Міжнародної наукометричної бази даних**
«EBSCO Publishing, Inc.» (США)
(Ліцензійна угода від 16 травня 2013 року);
- **Міжнародної наукометричної бази даних**
«Index Copernicus International» (Польща)
(листопад 2014 року).

ЗАСНОВНИКИ ЖУРНАЛУ

Національна академія правових наук України
Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Конституційний Суд України
Верховний Суд України
Вищий господарський суд України
Генеральна прокуратура України
Міністерство юстиції України
Спілка адвокатів України

ВИДАВЕЦЬ

© Видавничий Дім «Ін Юре»

2/2015

НАУКОВА РАДА

В. Я. Тацій, д-р юрид. наук, проф., акад. НАН України, акад. НАПрН України **(голова наукової ради)**; **В. П. Тихий**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України **(заступник голови)**; **Ю. В. Баулін**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **А. Г. Бобкова**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Т. В. Варфоломеєва**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **Л. К. Воронова**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **А. П. Гетьман**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **С. В. Ківалов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **О. М. Костенко**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Н. С. Кузнєцова**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **В. К. Мамутов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАН України, акад. НАПрН України; **В. Т. Нор**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **В. Ф. Опришко**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАН України; **М. І. Панов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **О. В. Петришин**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Б. М. Поляков**, д-р юрид. наук, проф.; **А. О. Селіванов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **М. Ф. Селівон**, акад. НАПрН України; **В. Ф. Сіренко**, д-р юрид. наук, чл.-кор. НАН України, акад. НАПрН України; **Ю. С. Шемшученко**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАН України, акад. НАПрН України

ІНОЗЕМНІ ЧЛЕНИ НАУКОВОЇ РАДИ

Б. М. Банашак, проф. (Польща); **Вільям Батлер**, проф. (США); **Чаба Варга**, проф. (Угорщина); **О. А. Лукашева**, д-р юрид. наук, чл.-кор. РАН (Росія); **М. М. Марченко**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **Жерар Марку**, проф. (Франція); **Андрес Оллеро Тассара**, проф., член Королівської академії моральних та політичних наук (Іспанія); **М. К. Сулейменов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАН Республіки Казахстан (Казахстан); **Ю. О. Тихомиров**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **Спірідон Флогайтіс**, проф. (Греція); **Девід Харріс**, засл. проф. (Велика Британія); **В. Ф. Яковлєв**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. РАН (Росія); **Ячіко Ямада**, проф. (Японія)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

О. Д. Святоцький, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України **(головний редактор)**; **П. М. Рабінович**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України **(перший заступник головного редактора)**; **Т. О. Коломоєць**, д-р юрид. наук, проф. **(заступник головного редактора)**; **Л. О. Макаренко**, канд. юрид. наук, доцент **(заступник головного редактора)**; **П. С. Пацурківський**, д-р юрид. наук, проф. **(заступник головного редактора)**; **М. Р. Аракелян**, канд. юрид. наук, проф.; **Ю. Г. Барабаш**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **О. В. Батанов**, д-р юрид. наук, проф.; **Ю. П. Битяк**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **А. М. Бойко**, д-р юрид. наук, проф.; **В. І. Борисов**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **С. П. Головатий**, д-р юрид. наук, чл.-кор. НАПрН України; **Б. І. Гулько**; **В. І. Гуменюк**, канд. юрид. наук; **В. Н. Денисов**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **А. С. Довгерт**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **В. В. Завальнюк**, канд. юрид. наук, проф.; **Д. В. Задихайло**, д-р юрид. наук, проф.; **Л. П. Ізовітова**; **М. І. Козюбра**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **В. В. Комаров**, канд. юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Т. В. Корнякова**, д-р юрид. наук, проф.; **О. В. Кохановська**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **О. Д. Крупчан**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **П. Ф. Кулинич**, д-р юрид. наук, проф.; **Б. Ю. Львов**; **Р. А. Майданик**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **С. І. Максимов**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **А. А. Мелешевич**, доктор філософії (Ph.D.), доцент; **В. І. Муравйов**, д-р юрид. наук, проф.; **О. М. Нечитайло**, канд. юрид. наук; **Ю. М. Оборотов**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **Н. М. Оніщенко**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Л. М. Павлова**; **О. С. Пашенюк**; **П. Д. Пилипенко**, д-р юрид. наук, проф.; **М. А. Погорецький**, д-р юрид. наук, проф.; **С. М. Прилипко**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **Д. М. Притика**, д-р юрид. наук, акад. НАПрН України; **Я. М. Романюк**, канд. юрид. наук; **М. В. Руденко**, д-р юрид. наук, проф.; **С. Г. Серьогіна**, д-р юрид. наук, доц.; **О. В. Скрипнюк**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **К. В. Смирнова**, канд. юрид. наук, доц.; **М. О. Теплюк**, д-р юрид. наук; **І. А. Тимченко**, канд. юрид. наук, акад. НАПрН України; **Б. Й. Тищик**, канд. юрид. наук, проф.; **Є. О. Харитонов**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **Н. М. Хуторян**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **В. М. Шаповал**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАН України; **С. В. Шевчук**, д-р юрид. наук, проф., чл.-кор. НАПрН України; **В. Ю. Шепітько**, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України; **І. Б. Шицький**, канд. юрид. наук; **О. І. Ющик**, д-р юрид. наук, проф.

ІНОЗЕМНІ ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Джон Белл, проф. (Велика Британія); **Г. О. Василевич**, д-р юрид. наук, проф. (Білорусь); **О. К. Голіченков**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **А. В. Наумов**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **В. Ф. Попондопуло**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **Хірохіде Такікава**, проф. (Японія); **І. З. Фархутдінов**, д-р юрид. наук, проф. (Росія); **Т. Я. Хабрієва**, д-р юрид. наук, проф., акад. РАН (Росія); **О. Чирич**, д-р юрид. наук, проф. (Сербія)

ЗМІСТ

Актуальна тема номера:

«ПРАВА ЛЮДИНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ТА ЗАХИСТУ У СВІТЛІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ»

І. Теоретико-методологічні аспекти праволюдинних досліджень

РАБІНОВИЧ П. Основоположні права людини: терміно-понятєвий інструментарій дослідження та викладання 9

ШАПОВАЛ В. Феномен прав і свобод людини та громадянина (теоретико-правовий і конституційний аспекти) 24

ПАВЛИШИН О. Права людини та методологія їх дослідження крізь призму семіотико-правового підходу 46

РАДАНОВИЧ Н. Можливості загальнодозвільного типу правового регулювання у забезпеченні реалізації прав людини (теоретичний аналіз юридичних інструментів) 52

ПАНКЕВИЧ О. Право людини на свободу: православна та католицька інтерпретації 64

ЛУК'ЯНОВ Д. Ісламське віровчення і цінність прав людини: можливість співіснування 73

ІІ. Європейські цінності та стандарти у сфері прав людини і проблеми їх впровадження в Україні

ВІНСЕНТ А. ДЕ ҐАЄТАНО *(Республіка Мальта)* До питання про свободу совісті і релігії: стаття 9 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 81

ФУЛЕЙ Т. Вплив практики Європейського суду з прав людини на судову практику України: підходи та виміри 98

ГУДИМА Д. Принцип екстериторіальності у практиці Європейського суду з прав людини 113

РАБІНОВИЧ П., ГАРАСИМІВ О. Практика Страсбурзького суду у справах проти України як чинник удосконалення її законодавчих гарантій прав людини 128

ДУДАШ Т. Проблеми перекладу рішень Європейського суду з прав людини з англійської мови на українську 140

ДОБРЯНСЬКИЙ С. Юридичне гарантування дотримання прав людини інституціями Європейського Союзу: перспективи удосконалення 151

ІІІ. Окремі різновиди прав людини: проблеми їх реалізації та захисту в Україні

ГОЛОВАНЬ І., КАМПО В. Повага і захист гідності людини в Україні: проблеми впровадження європейської моделі 163

ГОНЧАРОВ В. Презумпція про права людини та презумпція конституційності нормативних актів 175

РАБІНОВИЧ С. Охорона певності правового становища людини при скасуванні індивідуальних юридичних актів публічної влади 186

СОЛОВЙОВ О. Антидискримінаційне законодавство України у сфері здійснення деяких економічних прав і свобод (до постановки проблеми) 197

Висновки та рекомендації з актуальної теми 205

Вибрана бібліографія праць з проблематики прав людини і громадянина 208

Провідні наукові юридичні установи

Львівська лабораторія прав людини і громадянина Науково-дослідного інституту державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України 210

До уваги читачів журналу «Право України»!

Актуальною темою наступного номера видання буде:

«Судове право: проблеми та перспективи розвитку в Україні».

СОДЕРЖАНИЕ

Актуальная тема номера:

«ПРАВА ЧЕЛОВЕКА: КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ИНТЕРПРЕТАЦИИ И ЗАЩИТЫ В СВЕТЕ ЕВРОПЕЙСКИХ СТАНДАРТОВ»

I. Теоретико-методологические аспекты правочеловеческих исследований

РАБИНОВИЧ П. Основополагающие права человека: термино-понятийный инструментарий исследования и преподавания 9

ШАПОВАЛ В. Феномен прав и свобод человека и гражданина (теоретико-правовой и конституционный аспекты).....24

ПАВЛЫШИН О. Права человека и методология их исследования через призму семиотико-правового подхода.....46

РАДАНОВИЧ Н. Возможности общедозволительного типа правового регулирования в обеспечении реализации прав человека (теоретический анализ юридических инструментов).....52

ПАНКЕВИЧ О. Право человека на свободу: православная и католическая интерпретации.....64

ЛУКЬЯНОВ Д. Исламское вероучение и ценность прав человека: возможность сосуществования 73

II. Европейские ценности и стандарты в сфере прав человека и проблемы их внедрения в Украине

ВИНСЕНТ А. ДЕ ГАЕТАНО *(Республика Мальта)* К вопросу о свободе совести и религии: статья 9 Конвенции о защите прав человека и основополагающих свобод 81

ФУЛЕЙ Т. Влияние практики Европейского суда по правам человека на судебную практику Украины: подходы и измерения 98

ГУДЫМА Д. Принцип экстерриториальности в практике Европейского суда по правам человека 113

РАБИНОВИЧ П., ГАРАСЫМИВ О. Практика Страсбургского суда по делам против Украины как фактор совершенствования ее законодательных гарантий прав человека.....128

ДУДАШ Т. Проблемы перевода решений Европейского суда по правам человека с английского языка на украинский.....140

ДОБРЯНСКИЙ С. Юридическое гарантирование соблюдения прав человека институциями Европейского Союза: перспективы усовершенствования.....151

III. Отдельные разновидности прав человека: проблемы их реализации и защиты в Украине

ГОЛОВАНЬ И., КАМПО В. Уважение и защита достоинства человека в Украине: проблемы внедрения европейской модели 163

ГОНЧАРОВ В. Презумпция о правах человека и презумпция конституционности нормативных актов 175

РАБИНОВИЧ С. Охрана определенности правового положения человека при отмене индивидуальных юридических актов публичной власти 186

СОЛОВЬЕВ А. Антидискриминационное законодательство Украины в сфере осуществления некоторых экономических прав и свобод (к постановке проблемы) 197

Выводы и рекомендации по актуальной теме 205

Избранная библиография трудов по проблематике прав человека и гражданина 208

Ведущие научные юридические учреждения

Львовская лаборатория прав человека и гражданина Научно-исследовательского института государственного строительства и местного самоуправления НАПрН Украины 210

К вниманию читателей журнала «Право Украины»!

Актуальной темой следующего номера издания будет:

«Судебное право: проблемы и перспективы развития в Украине».

CONTENTS

Topic of the Issue:

«HUMAN RIGHTS: CONCEPTUAL PRINCIPLES OF INTERPRETATION AND PROTECTION DUE TO THE EUROPEAN STANDARDS»

I. Theoretical and Methodological Issues of Human Rights Study

RABINOVYCH P. Fundamental Human Rights:
the Conceptual Tools of Research and Teaching 9

SHAPOVAL V. Phenomenon of Rights and Freedoms of Man
and the Citizen (Theoretical Legal and Constitutional Issues).....24

PAVLYSHYN O. Human Rights and Methodology
of Their Study via Semiotic Legal Approach 46

RADANOVYCH N. Potential of General Permitting Type
of Legal Regulation as a Means of Securing Human Rights Implementation
(Theoretical Analysis of Legal Instruments) 52

PANKEVYCH O. The Right to Freedom:
Orthodox and Catholic Interpretations 64

LUKIANOV D. Islamic Beliefs and Value of Human Rights:
Possible Coexistence.....73

II. European Values and Standards of Human Rights and Their Implementation in Ukraine

VINCENT A. DE GAETANO *(the Republic of Malta)* Reflections
on Freedom of Religion and Conscience: Article 9
of the Convention for the Protection of Human Rights
and Fundamental Freedoms 81

FULEI T. Effect of the European Court of Human Rights Case-Law
on Ukrainian Case-Law: Approaches and Dimensions.....98

HUDYMA D. Principle of Extraterritorial Jurisdiction
in the European Court of Human Rights Practice.....113

RABINOVYCH P., HARASYMIV O. Case-Law of the Strasbourg Court
in Cases against Ukraine as a Factor
of Improving Its Legislative Guarantees for Human Rights 128

DUDASH T. Translation of Judgments of the European Court of Human Rights
from English into Ukrainian 140

DOBRIANSKYI S. Legal Guarantees for Human Rights Observance
by the European Union Institutions: Perspectives for Improvement 151

III. Types of Human Rights: Their Realization and Protection in Ukraine

HOLOVAN I., KAMPO V. Respect for and Protection of Human Dignity
in Ukraine: European Model Implementation Issues 163

HONCHAROV V. Presumptions of Human Rights
and of Constitutionality of Statutes.....175

RABINOVYCH S. Protection of Certain Legal Position of Individual by Cancellation of Individual Legal Acts of Public Authority 186

SOLOVIOV O. Anti-Discrimination Legislation of Ukraine in the Field of Some Economic Rights and Freedoms Performance (Back to the Problem Statement) 197

Conclusions and Recommendations on the Topic 205

Selected Bibliography of Works on Rights of Man and the Citizen 208

Leading Research Legal Institutions

Lviv Laboratory on Rights of Man and the Citizen of the Research Institute of State-Building and Local Self-Government of NALS of Ukraine 210

For the attention of the readers!

The topic of the upcoming issue is:

«Judicial Law: Problems and Prospects in Ukraine».